Van woningfotograaf naar werken binnen kleinschalig wonen

Geplaatst op 1 december 2021

“Als ik aankom op mijn werk, staat de bewoner al op de uitkijk om me met open armen te ontvangen.”

Dit antwoordt Kees op de vraag hoe hij het werken met mensen met dementie ervaart. Kees is student bij de opleiding ‘Fieldlab verzorgende IG in de dementiezorg’ die sinds twee jaar bestaat. Twee ROC’s en acht zorginstellingen in Noord Holland doen mee aan deze opleiding. Het is een twee-jarige opleiding voor mensen die de switch willen maken om in de kleinschalige dementiezorg te gaan werken.

Het Fieldlab onderscheidt zich van een reguliere BBL opleiding in de zorg, omdat het welzijn van de zorgvrager een heel belangrijk uitgangspunt is in de opleiding. De opdrachten in het Fieldlab zijn veelal door de praktijk geschreven en daarin is steeds ook aandacht voor het welzijn van de zorgvrager. Het Fieldlab kenmerkt zich verder doordat het leren in de praktijk plaatsvindt: vanaf dag 1 werk je in een kleinschalige woonsetting of een grotere setting waarin altijd het kleinschalig zorgen voorop staat. Het leren sluit aan op de praktijk en andersom. Dit kan alleen door de directe samenwerking tussen de docenten uit het onderwijs en de praktijkopleiders in de praktijk. Zo leren studenten in de praktijk over welzijn, ondersteuning en kleinschalig zorgen voor mensen met dementie.

Zoals Kees, die de opleiding begon in februari dit jaar. Ooit werd hij opgeleid als timmerman, daarna werkte hij twintig jaar als technisch tekenaar. Het was een wereld die draait om geld en cijfers en dat beviel hem niet meer. Als buddy kookte hij al samen met iemand met een beperking en hij hielp iemand met een eenzijdige verlamming zijn droom te verwezenlijken: op de fiets naar Santiago de Compostela. Dat vond Kees veel leuker. En toen zijn zus zei: “dementiezorg is echt iets voor jou”, was hij om en meldde zich aan voor de opleiding.

Net als Edo (zie foto). Hij was woningfotograaf. Een leven waarin hij veel op pad was, altijd haast had en ’s avonds ook nog vaak aan het werk was. “Daar werd ik niet gelukkig van.” Door zij eerdere ervaring in de thuiszorg wist hij dat hij het contact met ouderen hem goed lag. Het sprak hem aan om samen met mensen met dementie een huishouden te runnen, in een kleinschalige omgeving.

Elke dag een fijne dag, is de basis van de zorg van de deelnemende zorginstellingen, en dat staat daarom ook in de opleiding centraal. “Geweldig wat er nog in de mensen met dementie zit!” aldus Kees. Je leert de mens kennen, daar krijg je de tijd voor. Je merkt dat steeds de mens centraal staat. Je probeert het ze naar de zin te maken. Het kan zijn dat je een wandeling gaat maken, samen koken, tekenen, kaarten maken, fietsen. Mensen met dementie kunnen nog heel veel zelf. Kees; “Je neemt ze al gauw teveel uit handen, voor je het weet zitten de mensen op de bank en doen niets meer. Je leert om dat anders aan te pakken”.

Edo vertelt dat hij in de eerste periode eigenlijk nog niets deed; “Je kijkt mee, hoe iemand verzorgd wordt. Ik vind dat mooi, het is dankbaar werk. Je leert dat je door iemand gerust te stellen of een muziekje op te zetten samen meer plezier hebt zodat ook de zorg beter verloopt. Dat leer je in de opleiding en van elkaar.”

En er is veel humor. Ondanks de dementie, of misschien wel dankzij de dementie, kunnen de bewoners vaak veel hebben en je van repliek dienen. Met humor kun je veel oplossen. Het humeur kan na een grap zomaar omslaan en ineens zijn de mensen dan weer vrolijk!

In de Fieldlab opleiding wordt het werken en leren gecombineerd. Je start gelijk in de praktijk, en een dagdeel per week krijg je les, meestal op locatie. Daar leer je dingen die je meteen in de praktijk kunt toepassen. Voor Kees is dit herkenbaar van zijn opleiding tot timmerman; “Je past meteen het geleerde toe en hoeft niet eerst weer terug in de schoolbanken.” De begeleiding is goed, dankzij de docenten, maar ook je collega’s en de werkbegeleiders spelen hierbij een belangrijke rol.

Er is veel aandacht ook voor ervaring van studenten tijdens intervisie bijeenkomsten. Wat doe je bijvoorbeeld als iemand uitroept: “Ik zak door mijn benen!” Laat je iemand dan eerst op de grond zakken om hulp te zoeken, of roep je meteen de hulp in van je collega om juist het op de grond vallen te voorkomen? Een ander voorbeeld voor de intervisie: hoe ga je ermee om als een vrouwelijke bewoner niet geholpen wil worden door jou als man?

Zowel Kees als Edo valt het op hoeveel voldoening ze uit het werk halen. Waar maak je nou mee dat iemand als je aankomt op je werk, al op de uitkijk staat om je met open armen te ontvangen? Je ziet dat de

mensen het leuk vinden dat je komt. Je hebt echt een band met ze. Het geeft voldoening, dat heb ik niet vaak gehad in ander werk. Beide mannen vinden het mooi, betekenisvol werk zij voelen zich nuttig en krijgen veel dankbaarheid. Natuurlijk zijn er situaties die minder aantrekkelijk zijn, maar daar kijk je doorheen. Dat is niet de essentie van het werk. “Het heeft mij een heel ander perspectief gegeven!” aldus Edo.

Verhaal opgeschreven door A. Bakker

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: Vernieuwing onderwijs

Trefwoorden: Medewerkers, Onderwijs, Studenten, Woonzorggroep Samen